

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **I. V.**, zast. opatrovníkem Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Buzulucká 431 proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2010 čj. OAM-7503/VL-20-K01-R3-2001, t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2010 čj. OAM-7503/VL-20-K01-R3-2001 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Předmětem žaloby učinil žalobce rozhodnutí žalovaného označené v záhlaví. Žalovaný správní orgán rozhodl k žádosti žalobce tak, že mu azyl podle § 12, § 13 a § 14 zák.č. č. 325/1999 Sb., v platném znění (dále jen zákon o azylu) neudělil, nicméně vyhodnotil skutečnosti žalobcem přednesené jako oprávněný důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a tuto ochranu žalobci udělil na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci svého rozhodnutí.

Žaloba byla sepsána v českém jazyce a v obecné rovině obsahovala náležitosti vyžadované v § 71 odst. 1 a § 37 odst. 2 a 3 zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.). Žalobce správnímu orgánu vytýkal především nesprávné posouzení jeho žádosti v důsledku nedostatečného uvážení základní otázky, kterou je posouzení důvodnosti jím přednášených faktů v průběhu správního řízení, na základě kterých mu měl být dle jeho přesvědčení udělen azyl. Standardizovanou žalobu doplnil o vlastnoručně psaný dodatek, ve kterém poukázal na problémy spočívající v činnosti organizací Stb a KGB namířené vůči osobě žalobce, které na žalobci „provádějí pokusy“. Sám se označil a považoval se za oběť počítačové technologie.

Původní žalobu ještě doplnil o vlastnoručně psaný přípis doručený krajskému soudu dne 29. 11. 2010. V chaoticky pojatém obsahu podání zmiňuje svoji invaliditu v důsledku pokusů páchaných na jeho osobě a ostatních lidech organizacemi KGB a Stb. Dále uvedl své dílčí úspěchy na uměleckém poli – absolvent hry na housle, v roce 1978 super star zpěvák a v roce 1983 super star písničkář. Zdůraznil, že napsal knihy veršů a označil se za kněze, disidenta a nového moderního Mandelštamma. Trval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný reagoval na žalobu vyjádřením ze dne 11. října 2010. Zopakoval námitky uplatněné žalobcem s tím, že ve světle shromážděných informací je označil za nedůvodné. Zdůraznil, že z přednesů žalobce nevyplynuly důvody jeho pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) ani § 12 písm. b) zákona o azylu. Skutečnosti umožňující kladné rozhodnutí ve smyslu § 13 téhož zákona rovněž zjištěny nebyly a stejně tak žalovaný neshledal důvody pro udělení tzv. humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Potíže žalobce zohlednil dle svého přesvědčení ostatně v té části rozhodnutí, ve kterém mu udělil doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu. V ostatním odkázal na odůvodnění rozhodnutí a požadoval zamítnutí žaloby.

Krajský soud nejprve věnoval pozornost podáním žalobce učiněným v tomto konkrétním řízení a současně se seznámil s obsahem správního spisu, aby si mohl učinit závěr o schopnosti žalobce samostatně jednat v řízení tak, aby nebyl krácen na svých právech. Z obsahu podání žalobce je zjevné, že zachycují řadu podivných až fantaskních přednesů žalobce, přičemž dotyčný jím sdělená fakta po celou dobu řízení před správním orgánem doplňoval o písemné projevy většinou těchto uchopitelného a roztodivného obsahu. Následně proto krajský soud dospěl k závěru, že v zájmu ochrany práv žalobce je namíste využít postup dle § 29 odst. 3 o. s. ř. (za použití § 64 o.s.ř.) a žalobci ustanovit opatrovníka. Informace, které byly žalobcem předkládány, vyhodnotil soud tak, že žalobce může být případně stížen duševní poruchou nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže, a to nikoliv jen po dobu přechodnou, jak je možné ověřit ze správního spisu a přípisů žalobce vůči zdejšímu soudu, srozumitelně vyjadřovat.

Opatrovník žalobce zaslal krajskému soudu své stanovisko s datem 27. května 2011. Vyslovil přesvědčení, že v řízení před správním orgánem došlo

k závažnému porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Upozornil, že samotný správní orgán ve svém rozhodnutí zmiňuje závěr lékařského vyšetření žalobce z roku 2001, ve kterém lékařka označila žalobcův psychický stav za labilní a doporučila psychiatrické vyšetření. Ve spise je rovněž zpráva o převozu žalobce do nemocnice v delirickém stavu. Následně dne 4. prosince 2009 proběhla psychologická konzultace se závěrem, že u žalobce, který je pravidelným konzumentem alkoholu, pravděpodobně probíhá perzekuční blud, což způsobuje stavy deliria. Vyslovil přesvědčení, že tyto výsledky dokladují duševní poruchu žalobce. Povinností správního orgánu proto bylo ustanovit žalobci v řízení opatrovníka podle § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu, resp. o tomto postupu rozhodnout na základě odborného lékařského posudku. Žalovaný takto nepostupoval, se žalobcem provedl běžný pohovor a na základě takto získaných informací rozhodl. Nelze proto vyloučit, že postupem žalovaného mohl žalobce v důsledku skutečností popsanych utrpět újmu na svých právech, neboť nemusel být schopen řádně uplatnit svá práva a všechny azylově relevantní skutečnosti. Z důvodů popsanych trval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení s postupem opatrovníkem navrženým.

Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou, rozhodl soud o žalobě bez nařízení jednání za použití § 76 odst. 1, písm. c) s.ř.s., když dospěl k závěru, že žaloba byla podána po právu ovšem nikoli z důvodů žalobcem namítaných, jak bude vysvětleno dále.

Případ žalobce krajský soud hodnotil na základě znalostí obsahu správního spisu žalovaného, kdy věnoval pozornost celému dosavadnímu průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany. Ověřil, že žalobce si podal žádost o udělení mezinárodní ochrany již v roce 2001. V zemi původu, tedy v Rusku, měl působit jako pravoslavný kněz a v roce 1991 měl zaregistrovat vlastní pravoslavnou církev. Při svých aktivitách se dostal do problémů s KGB a mafií, popisoval své problémy s výkonem své kněžské činnosti. Následně na jeho osobě začali provádět pokusy spočívající ve snaze vytvořit ze žalobce živoucí mrtvolu – zombie. Rovněž vystupoval jako kytarista, zpěvák vlastních písní, vydával literaturu proti byrokratům, fašismu a rasismu. Informace žalobce předložené dokladují jeho kněžskou činnost včetně toho, že byl zproštěn v roce 1997 funkce představeného Svato-trojické církevní obce. Žalobce potvrdil, že zemi opustil v roce 1999 a v Polsku požádal o azyl. Když si ověřil, že jej nemá šanci získat a stejně tak ani práci, přicestoval do České republiky.

Řízení o žádosti žalobce probíhalo od roku 2001 do doby současné následovně: informace žalobcem přednesené v žádosti a v pohovoru konaném dne 15. října 2001 a doplněné o zprávy o zemi původu vyhodnotil žalovaný jako skutečnosti nezakládající možnost udělení azylu ani se nejednalo o důvody umožňující na žalobce vztáhnout překážku vycestování dle § 91 zákona o azylu ve znění platném v době rozhodování, jak vysvětlil žalovaný v prvním rozhodnutí vydaném dne 20. listopadu 2003. Neúspěšný žalobce se obrátil se žalobou na Krajský soud v Ostravě, který svým rozhodnutím ze dne 26. října 2004 čj. 24 Az 2340/2003 -22 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Rozhodnutí označil za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů, neboť výpověď žalobce chaotickou, obsahující značné množství informací s tím, že vedení výslechu nebylo provedeno takovým způsobem, aby správní orgán zjistil řádně veškeré okolnosti případu.

Po doplnění dokazování o další pohovor se žalobcem provedeným dne 26. července 2005 a o další aktuální zprávy o zemi původu žalovaný opět rozhodl ve smyslu svého původního závěru. O žalobě opět rozhodoval Krajský soud v Ostravě dne 5. května 2008 pod čj. 61 Az 36/2006- 42, kdy rozhodnutí žalovaného znovu zrušil, vrátil je žalovanému k dalšímu řízení a správnímu orgánu vytknul, že ačkoli správně shromáždil informace o Ruské federaci, tak v obsahu celého odůvodnění „operuje“ pojmem ukrajinské státní orgány.

Správní orgán veden závaznými pokyny krajského soudu provedl se žalobcem za přítomnosti tlumočnicka ruského jazyka další doplňující pohovor dne 29. dubna 2010. Pohovor byl velmi obsáhlý a žalovaný byl zjevně veden snahou důsledně a co možná nejpodrobněji získat od žalobce potřebné informace pro své další rozhodnutí. Obsah pohovoru je prakticky doslovně zaznamenán na straně čtvrté až šesté přezkoumávaného rozhodnutí a není proto nutné v něm zachycené skutečnosti podrobně opisovat i v soudním rozhodnutí. Pro další úvahy a konečné rozhodnutí krajského soudu je nicméně nezbytné zdůraznit alespoň některá fakta. Žalobce stále důsledně opakoval, že je pokusnou obětí KGB a Stb, přičemž tyto organizace na jeho osobě aplikují stejnou technologii, pokoušeli se ze žalobce udělat živoucí mrtvolu, zombie. Jím zmiňovaná technologie umožňuje, aby byl žalobce ovládán na dálku. Rovněž vyslovil podezření, že ještě v Moskvě měl být zřejmě učiněn pokus jej otrávit. V případě návratu se obává své internace na psychiatrii a to i v souvislosti se svojí kazatelskou a publikační činností. Poukázal rovněž na možné nebezpečí ze strany náboženských organizací, které také dělají pokusy na lidech, konkrétně zmínil Armádu spásy. Žalovaný doplnil informace od žalobce o zprávy vztahující se k Ruské federaci, které jasně vypsál na straně šesté přezkoumávaného rozhodnutí a krajský soud konstatuje, že tyto informace jsou součástí správního spisu.

K výše uvedenému postoji opatrovníka krajský soud ze správního spisu ověřil, že obsahuje mimo jiné velmi podrobně zpracované stanovisko k osobě žalobce vypracované dne 14. května 2010 vedoucí odboru Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí. Ze zprávy lze zjistit, že žalobce pobývá na území České republiky zřejmě od roku 2001. Již v roce 2003 došlo ke zhoršení jeho zdravotního a psychického stavu, mělo dojít ke konzultaci s odborníkem přičemž se tato zřejmě neuskutečnila. V průběhu roku 2006 za pobytu v Pobytovém středisku Bruntál se měl žalobce opakovaně a to denně domáhat neformálních pohovorů s pracovníky sociální služby. Na pohovory se měl dostavovat s mnohahodinovým zpožděním, které vysvětloval tím, že je pronásledován KGB, jsou na něho nasazovány různé osoby, které mu kontrolují i věci na pokoji. Hovořil rovněž o satanistech, o tom, že ostatní jej chtějí otrávit, a proto se léčí sám. Nabízenou psychologickou pomoc odmítl s tvrzením, že on je zdrav, psychologa potřebují spíše zaměstnanci PoS a vláda. Při přemístění do PoS Kostelec nad Orlicí (léto 2006) pravidelně opakoval své konspirace o

pronásledování jeho osoby a spiknutí ze strany KGB, ke které mají patřit rovněž všichni zaměstnanci PoS. Minulost zmiňoval údajně toliko mlhavě, opakovaně nabízenou psychologickou pomoc odmítal. V průběhu roku 2009 byl žalobce opakovaně v silně podnapilém stavu a následně přivolil k psychologické konzultaci, která proběhla dne 4. prosince 2009. Výsledkem vyšetření bylo konstatování, že u žalobce se jedná pravděpodobně o probíhající persekční blud s tím, že je zřejmě pravidelným konzumentem alkoholu s následnými delirickými stavy. Psycholožka uzavřela, že situace žalobce se může nadále zhoršovat, pro případ opakování se delirických stavů doporučila konzultaci s psychiatrem. Poslední konflikt žalobce s okolím byl datován dnem 9. března 2010 a tímto sdělením zpráva končí. Je pravdou, že krajský soud je medicínským laikem. Z obsahu podání zpracovávaných žalobcem v průběhu řízení před správním orgánem (např. dodatek k pohovoru vypracovaný žalobcem s názvem „Soudobí fašisté“ na straně 87 – 98 správního spisu) s přihlédnutím k obsahu doplnění žaloby a obsahu podání žalobce doručeném krajskému soudu dne 29. listopadu 2010 se lze domnívat, že žalobce není zřejmě osobou, která by byla schopna v řízení před správním orgánem a potažmo ani před krajským soudem dostatečně hájit svá zákonná práva.

Podle § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu správní orgán ustanoví opatrovníka osobám stíženým přechodnou duševní poruchou, která jim brání samostatně v řízení jednat, je-li to nezbytné k hájení jejich práv; v těchto případech správní orgán rozhoduje na základě odborného lékařského posudku.

Na základě skutečností v tomto rozhodnutí popsanych a zjištěných ze správního spisu a podání žalobce učiněná vůči zdejšímu soudu se lze důvodně domnívat, že žalovaný pochybil, pokud při znalosti všech okolností případu nevzal v úvahu možnost obsaženou v ust. § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu. Ostatně nelze přehlédnout, že poměrně značné pochybnosti o logičnosti a věrohodnosti žalobcem přednášených informací nadnesl již Krajský soud v Ostravě ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 26. října 2004 čj. 24 Az 2340/2003-22. Vývoj v chování žalobce, který své zdravotní problémy zřejmě výrazně umocňoval požíváním alkoholu, vzbuzuje s odkazem na zprávu lékařky a písemné projevy žalobce důvodné pochybnosti o tom, zda-li žalobce fakticky byl a je schopen účinně hájit své oprávněné zájmy.

Krajský soud zvolil možnost zrušení rozhodnutí žalovaného pro vady řízení bez jednání pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a to v souladu s § 76 odst. 1, písm. c) s.ř.s. Byť byla žalobci udělena tzv. doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu, pak s ohledem na pochybení výše specifikované a zrušení výroku rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13 a §14 zákona o azylu s ohledem na rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu v Brně nemohl krajský soud učinit jinak, nežli zrušit rozhodnutí i v té části, která nebyla žalobou napadena (např. rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2006 čj. 4 Azs 47/2005-96, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 5. 2006 čj. 8 Azs 21/2006-164).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s. Žalobce, který měl ve věci úspěch, náklady nevyčísлил, resp. ze spisu nevyplývá, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 31. října 2011

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně